

teksir kağıdı - 1: noktaları birleştirmek

enes fatih şöretli · 15 ağustos 2026 · 3 dk okuma

zihinde mananın husule gelmesi bile tek başına hayrete şayan bir olayken bu mana kimseciklere görünmeden birimizden bir diğerimize intikal ediyor. hem de ikimize de sezdirmeden. bunu çoğunlukla bize söz sağlıyor. aynı sözü farklı kişilere söylüyorsun birinin anladığıyla ötekinkinki bir değil. ettiğimiz bir işmarı birisi babacan bir rica addederken öteki tehditkar bulabiliyor. anlamın muhataba aktarımındaki başkalaşma bir yana aynılık daha mucizevi görünüyor.

harfi harfe ulayıp ilk kelimemi, kelimeyi kelimeye tutturup ilk cümlemi okuduğum günün hayretini hala taşıyorum.

aklımdan bir şeyler geçireceğim sonra bu terkibi bendeki manasıyla benden bir başkasına aktaracağım yani konuşacağım. bu yeterince acayip değilmiş gibi bunları birtakım sembollerle akli canı yok kuru bir eşyaya;

kağıt, defter, monitör adı her neyse ona kaydedeceğim. üstüne üstlük bu kaydı gören bir kimse olağanüstü bir çabaya girişmeksizin ne dediğimi deşifre edebilecek. bir de bu işin sesi, edası, üslubu vurgusu var ki orasını hiç karıştırmıyorum. bütün bunların mucizevi olmadığını kim iddia edebilir?

gelgelelim ağzımızdan çıkanın eni boyu sağımızdan işitip solumuza söylediğimiz kadar. görüleni görüyor, işitileni işitiyoruz. hatta herkesin gördüğünü göremediğimiz de vaki. ağzımızdan çıkanlar, kağıda yazdıklarımız; teksir kağıtlarına yazılmış, olanı yeniden dile getiren laflar manzumesi olmaktan öte bir şey değil. bazı bazı bunları bölük pörçük edip birbirleriyle katıp karıştırıyoruz o kadar. en hasbi olanından tutun, pürtaksir ne dediğimizi bilmeden söylediklerimize kadar bu böyle.

çocukluğumuzda sıralı noktaları birleştirip boyadığımız etkinlikler burada yerinde bir örnek olacaktır. noktaları doğru konumlandırıp numaraları da buna göre yerleştirdiğimizde, çocuğun sevimli bir hayvanın silüetine ulaşmasına fırsat veririz. sonrasında o, onu gönlünce renklendirecektir. insan noktaları birleştirmeye daha o yaşında başlar. noktaların rastgele ortaya saçılmadığı bilgisi onda daha o zamandan peyda olur. her şey yerli yerindedir. noktaları yanlış birleştirecek olursa da sevimli bir hayvan görüntüsüne ulaşamayacak ağzı burnu eğri bir hilkat garibesine toslayacaktır.

hepimiz bize verilen noktaları doğru birleştirmenin derdindeyiz. bu noktalardan bir nesne hasıl olsun istiyoruz. bu da biraz doğru noktalara temas etmekten geçiyor. yolun başında olduğumuzdan anlamlı bir bütün bize nasip olacak mı bilemiyoruz. olmazsa eldekileri parça parça edip yeniye imkan tanıyan yapboz oyununa müracaat edilebilir.

şimdi ben de naçizane kendi boyama kitabımı tutacağım. benim gündemimi meşgul eden savruk görünen noktaları doğru birleştirmeye gayret edeceğim. bulmacalar kadar keyifli boyamalar kadar renkli bir metin taahhüt edemiyorum maalesef. sözelimi mevzumuz, birinde bir metnin akıl almaz dakikliği olacakken, birinde yazarının talihsiz seçimleri olacak. yerine göre bir kavramın yaşadığı anlam kaymasından dem vuracağız. yerine göre de çapraz okumaların bahsettiklerini kayda alacağız. “söylemesem patlayacaktım” cinsinden sözlerimi, yerimi bilmeyip ettiğim yersiz medihlerimi, içlenip edeceğim hakaretlerimi mazur görünüz.

öte yandan konuşmak istiyor ama uzun uzadıya anlatmaktan çekiniyorum. bir latifede geçtiği üzere; hoca bir gün vaaz kürsüsüne çıkıp “ey cemaat-i müslimin şimdi size ne anlatacağım bilir misiniz?” demiş. cemaatten birileri “bilmeyiz” demişler. hoca da “siz bilmezseniz ben size ne anlatayım” deyip inmiş kürsüden. ertesi hafta hoca yine aynı soruyu sormuş. cemaattekililer “biliriz” demişler. hoca bu sefer “iyi, siz bilerseniz ben ne anlatayım” demiş. geçen haftalardan tecrübeli cemaat kendi arasında kavilleşmiş kimisi “biliriz” kimisi “bilmeyiz” diyeceklermiş. demişler de. hoca “o vakit bilen bilmeyene anlatsın” demiş yine bir şey anlatmamış. cemaat “ne desek kabahat iyisi mi susalım” diye düşünerek susmuş öbür hafta. hoca bu sefer “pekala demek burada kimse yokmuş” deyip yine anlatmamış anlatacağını.

muvazzafûn

bana öyle geliyor ki, hocanın zaten anlatası yoktu. eslaf, kuru gürültüden hep imtina etmiştir. onlardan olduğum iddiasında değilim ama bu tavra imrenerek bakıyor biraz da bunu gözetiyorum. tevfik allah'tandır.

ağustos 2026, üsküdar.